

2. Herentzia eta ingurunea garapeneren determinatzaile gisa

2.1. Herentzia eta ingurunea

- ▶ Tradizionalki bi jarrera nagusi daude:
 - ▶ Innatista: garapen psikologia geneetan aurretik irudikatua
 - ▶ Anbientalista: determinazioaren pisu guztia ingurunean dago
- ▶ Gizakion dotazio genetikoak ez du gure garapen psikologikoa aurrezaten. Dotazio hortaz gain, esperientziak eta ingurunearen arteko elarrekinza ere kontuan hartu behar dira

2.2. Eduki itxi eta irekiak

- ▶ Eduki itxiak:
 - ▶ Banan-banakako esperientziaren ondorioz ezin dira aldatu
 - ▶ Espezie gisa definitzen gaituzten edukiak, espezie mailan baino ez alterazioak
 - ▶ Bi mota ezaugarri morfologikoak (garun bat, bi belarri, etab.) eta heltze egutegia (haginak)
- ▶ Eduki irekiak:
 - ▶ Zerikusi gutxiago dute eduki zehatzekin, garatzeko eta jabetzeko aukerekin zerikusia

2.3. Kanalizazioa

- ▶ Kanalizazioa: Gizakiok zenbat eta gazteagoak izan, orduan eta antzekoagoak
- ▶ Faktore normatiboek garapenaren lehenengo faseetan eragin handiagoa dute; gero, ingurunearen eraginak garrantzia hartzen du